

Міністерство освіти і науки України
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету української
філології та суспільних наук
(назва факультету)

Чорна Л.В.

(підпис)

«28» серпня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Основи соціології та політології
(назва навчальної дисципліни)

освітнього ступеня _____ бакалавр _____
(назва освітнього рівня)

галузі знань _____ усіх галузей знань _____
(шифр і назва галузі знань)

Напряму підготовки _____ усіх напрямів підготовки _____
(код і назва напряму підготовки)

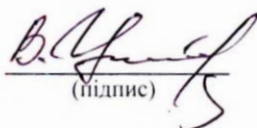
Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Основи
соціології та політології», затвердженої на засіданні Вченої ради ІДГУ «30»
червня 2016 р., протокол № 11.

Розробник програми: кандидат філософських наук, доцент кафедри
української і всесвітньої історії та культури
Запорожченко О.В.

Затверджено на засіданні кафедри
української і всесвітньої історії та культури
(назва кафедри)

«27» червня 2016 року, протокол № 15

Завідувач кафедри

(підпис)

доц. Церковна В.Г.
(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Навчальне навантаження з дисципліни	
		Денна	Заочна
<i>Вибіркова</i>	Галузь знань: <u>Усіх галузей знань</u> (шифр, назва)	<i>Лекції:</i>	
<i>Кількість кредитів: 4</i>		26	6
<i>Модулів: 1</i>	Напрямку підготовки: <u>Усіх напрямків підготовки</u> (код, назва)	<i>Семінарські заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>		22	6
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2</i>		<i>Лабораторні заняття:</i>	
<i>Семестр: I</i>		-	-
<i>Тижневе навантаження (год.):</i> - аудиторне: 2 - самостійна робота: 4		<i>Консультації:</i>	
<i>Мова навчання: українська</i>	Освітній ступінь: бакалавр	<i>Самостійна робота:</i>	
		72	108
		<i>Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:</i>	
		48/72	12/108
		<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>	

Предмет вивчення навчальної дисципліни – специфіка та структура суспільства як складної системи, соціальні інститути, соціальні процеси, політичне життя суспільства.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу «Основи соціології та політології» передбачає взаємозв'язок з такими дисциплінами як «Філософія», «Соціологія», «Історія України», «Етика та естетика» тощо.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи соціології та політології» є: формування у студентів цілісного уявлення про сучасне суспільство, сфери його життєдіяльності, соціальні інститути та сучасну політичну систему суспільства.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи соціології та політології» є:

- сприяння ґрунтовному ознайомленню студентів з специфікою сучасного суспільного розвитку;
- роз'яснення основних актуальних проблеми сучасного суспільствознавства;
- розвиток вміння самостійно робити аналіз різних соціально-політичних вчень, концепцій, ідей, порівнювати їх;
- розвиток вміння обґрунтовувати свою світоглядну позицію і погляди, вміння відстоювати свої погляди в дискусії;
- виховання поваги до загальнолюдських цінностей, на яких ґрунтується розвиток сучасного суспільства;

- сприяння формуванню систематизованого світогляду, громадянської позиції, патріотизму, соціально-політичної культури.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<i>Знати</i> специфіку суспільства як складної системи, його структуру та сфери життєдіяльності, завдання та проблемне сучасного суспільствознавства. <i>Вміти</i> обґрунтовувати свою світоглядну позицію щодо важливості знань з основ соціології та політології.	Розуміти взаємозв'язок між усіма сферами життєдіяльності сучасного суспільства
2.	<i>Знати</i> соціальну структуру суспільства, соціальні інститути та процеси, структуру політичної системи суспільства. <i>Вміти</i> порівнювати між собою різні суспільствознавчі погляди, ідеї, концепції.	Розуміти базові категорії, концепції та ідеї сучасного суспільствознавства
3.	<i>Знати</i> основні соціально-політичні проблеми сучасності. <i>Вміти</i> аналізувати вплив різних чинників на соціально-політичні процеси.	Встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
4.	<i>Знати</i> понятійно-термінологічний апарат курсу. <i>Вміти</i> коректно використовувати суспільствознавчі терміни та поняття під час усних відповідей на семінарських заняттях, скласти термінологічні словники, коректно застосовувати терміни з соціології та політології для експлікації власної думки.	Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною мовою.
5.	<i>Знати</i> основні джерела знань з соціології та політології. <i>Вміти</i> здійснювати самостійний пошук інформації з використанням різноманітних ресурсів.	Здатність знаходити, критично аналізувати та використовувати інформацію з різних джерел для підготовки до занять.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредита ЄКТС (120 годин).

№ з/п	Назви тем	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма)
-------	-----------	--	--------------------------------

							навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота
1.	Сучасні науки про суспільство. Соціологічні теорії.	4	2	2	-	-	6	4	2	2	-	-	8
2.	Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин.	4	2	2	-	-	6				-	-	8
3.	Суспільство як соціальна система.	4	2	2	-	-	6	4	2	2		-	8
4.	Соціальна структура суспільства.	4	2	2	-	-	6			-		-	8
5.	Політична влада.	4	2	2	-	-	6			-		-	8
6.	Політична система суспільства	4	2	2	-	-	6	4	2	2		-	8
7.	Держава як основний інститут політичної системи	4	2	2	-	-	6		-		-	-	8
8.	Вибори і виборчі системи	4	2	2	-	-	6		-		-	-	8
9.	Світовий політичний процес	4	2	2			6						8
10.	Соціально-політичні конфлікти	4	2	2			6						8
11.	Громадські об'єднання та рухи. Політичні партії.	2	2	2			4						8
12.	Особистість і політика	2	2	-			4						10
13.	Політика та етнонаціональні відносини	2	2	-			4						10
Разом:		48	26	22			72	12	6	6		-	108

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	4.1. Назви модулів, тем та їх зміст	Кількість годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
		0	

1.	<p>Модуль 1. Суспільство як складна система</p> <p>Тема 1.1. Сучасні науки про суспільство. Соціологічні теорії.</p> <p>Основні підходи до розуміння суспільства і людини. Соціологія як наука про соціальні спільноти. Типи соціальних спільнот. Соціальні інститути як механізми самоорганізації спільного життя людей та їх різновиди. Структура та функції соціології. Місце соціології у системі наук. Специфіка соціології за об'єктом і предметом дослідження.</p> <p>Стан розвитку та специфічні риси сучасного суспільствознавства. Основні парадигми сучасного соціального заняття та його структура. Теоретична соціологія: структурні та інтерпретативні парадигми. Структурний функціоналізм. Соціальна система та її складники. Проблема соціальної інтеграції. Соціологія конфлікту. Символічний інтеракціонізм. Поняття соціальної взаємодії.</p>	4	2
2.	<p>Тема 1.2. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин.</p> <p>Особистість в соціології. Особистість – людина – індивід. Біологічне та соціальне в людині. Теорія розвитку особистості. Характерні риси особистості та її внутрішня духовна структура. Проблема соціалізації, соціальної та інтеріоризація. Ре соціалізація особистості в перехідних суспільствах.</p>	4	2
3.	<p>Тема 1.3. Суспільство як соціальна система.</p> <p>Системний підхід до суспільства в соціології. Аналіз суспільства з позицій детермінізму. Концепція суспільства в функціоналізмі і індивідуалізмі.</p>	4	2
4.	<p>Тема 1.4. Соціальна структура суспільства.</p> <p>Поняття соціальної структури. Соціально-класова структура суспільства та тенденції змін у пострадянському періоді. Соціально-етнічна структура суспільства. Соціально-демографічна структура суспільства. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Динаміка соціальної структури українського суспільства пострадянського періоду.</p> <p>Модуль 2. Політичне життя суспільства</p>	4	2
5.	<p>Тема 2.1. Політична влада.</p> <p>Влада як суспільне явище. Поняття і суть влади, основні концепції влади. Народ — джерело і носій влади. Соціальне призначення влади. Основні види влади: політична, економічна, духовна, сімейна. Функції політичної влади. Влада як інституціолізована форма суспільної могутності. Характеристики політичної влади. Проблема забезпечення легітимності влади та основні її види. Принцип розподілу влади та її історичні форми. Функціонування політичної влади. Проблема ефективності політичної влади. Влада і владні відносини в сучасному українському суспільстві.</p>	4	2
6.	<p>Тема 2.2. Політична система суспільства</p>	4	2

	<p>Поняття «політична система суспільства». Політична система як механізм формування і функціонування влади в суспільстві, чинник стабілізації і розвитку політичного життя. Основні елементи політичної системи, її інституційна, інформаційно-комунікаційна і нормативно-регулятивна підсистеми. Місце і роль у політичній системі держави, політичних партій, ЗМІ, політичних асоціацій і об'єднань, різних політичних суб'єктів та їхні взаємовідносини. Функції політичної системи: визначення цілей, завдань, програми діяльності суспільства, мобілізація ресурсів на досягнення поставлених цілей, інтеграція всіх елементів суспільства. Типологія політичних систем: погляди політологів різних шкіл. Особливості політичної системи України в історичній ретроспективі. Політична система сучасної України у світлі нової Конституції України.</p>		
7.	<p>Тема 2.3. Держава як основний інститут політичної системи</p>	4	2
	<p>Походження і сутність держави. Позакласовий, класовий та загальноцивілізаційний підходи до аналізу сутності, походження і призначення держави. Основні ознаки і функції держави. Історичний розвиток української держави. Форми правління та державного устрою. Державні інститути та органи. Класифікація органів державної влади. Конституція України про основні засади державності. Правова та соціальна держава. Поняття правової держави. Характерні риси правової держави. Соціальна держава. Співвідношення соціального і правового принципів. Побудова правової, соціальної, демократичної, суверенної держави — стрижень національного відродження України. Громадянське суспільство та його взаємозв'язок з державою. Поняття «громадянське суспільство». Сучасні концепції громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера самоврядування вільних індивідів та добровільно сформованих громадян. Головні інститути громадянського суспільства. Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства. Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави в суверенній Україні.</p>		
8.	<p>Тема 2.4. Вибори і виборчі системи</p>	4	2
	<p>Поняття, класифікація, функції виборів. Типологія виборчих систем. Виборча система України.</p>		
9.	<p>Тема 2.5. Світовий політичний процес</p>	4	2
	<p>Поняття і сутність міжнародної політики. Функції міжнародної політики в сучасних умовах. Україна в системі міжнародних відносин. Глобалізація.</p>		
10.	<p>Тема 2.6. Соціально-політичні конфлікти</p>	4	2
	<p>Соціальний конфлікт: сутність, класифікація. Закономірності перебігу соціального конфлікту. Розвиток теорії соціального конфлікту. Соціальні технології управління соціальними конфліктами.</p>		

11.	<p>Тема 2.7. Громадські об'єднання та рухи. Політичні партії та партійні системи.</p> <p>Громадські організації і рухи в політичній системі. Типологія рухів. Поняття «політична партія». Еволюція партій. Типологія партій. Різновиди партійних систем.</p>	4	2
12.	<p>Тема 2.8. Особистість і політика.</p> <p>Людина як суб'єкт політики. Політична соціалізація як процес виходження людини в політику. Типи політичного статусу особи. Форми політичної участі. Політичне відчуження: поняття, прояви.</p>	2	2
13.	<p>Тема 2.9. Політика й етнонаціональні відносини</p> <p>Сутність і зміст національної політики держави та її основні напрямки. Роль і місце націй та етнонаціональних відносин у політичному житті. Націоналізм та національний патріотизм як явища суспільного життя. Особливості національної політики України.</p>	2	2

4.2. Плани семінарських занять.

Семінар 1.

Тема: Сучасна наука про суспільство. Соціологія.

1. Поняття суспільствознавства як науки про суспільство, її предмет, об'єкт, особливості, структура, функції.
2. Особливості соціального пізнання.
3. Становлення та розвиток світової соціально-політичної думки.
 - А) суспільно-політичні вчення в давні часи (конфуціанство, Платон, Аристотель);
 - Б) суспільно-політичні вчення в епоху Відродження та Новий час;
 - В) суспільно-політичні вчення в 19-20 століттях.
4. Поява соціології як сучасної науки про суспільство.

Семінар 2.

Тема: Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин

1. Основні наукові підходи до розуміння сутності людини.
2. Складові структури особистості.
3. Основні соціологічні теорії поведінки людини. Структурно-системний підхід до розуміння поведінки людини
4. Соціальні регулятори поведінки людини. Роль норм і санкцій в управлінні поведінкою людини.
5. Соціальна мобільність: поняття, види. «Ліфти» та «сита» соціальної мобільності.
6. Сутність процесу соціалізації людини. Механізми та етапи процесу соціалізації.
7. Самоменеджмент

Семинар 3.

Тема: Суспільство як соціальна система.

1. Сутність та типологія суспільств.
2. Формацийний і цивілізаційний підходи до періодизації суспільства.
3. Характеристика доіндустріального, індустріального та постіндустріального суспільств.
4. Характеристика суспільства як системи. Синергетика.
5. Еволюційні та революційні шляхи соціального розвитку.

Семинар 4.

Тема: Соціальна структура та суспільні процеси

1. Соціальна структура суспільства: загальна характеристика.
2. Соціальні групи як елемент соціальної структури: сутність, види.
3. Соціальна нерівність: причини виникнення та особливості прояву.
4. Сутність та критерії соціальної стратифікації.
5. Процес соціальної мобільності: сутність, види, динаміка.
6. Сутність і структурні елементи соціального інституту.

Семинар 5.

Тема: Політика. Влада. Політичні режими.

1. Типологія, структура та функції політики.
2. Походження та сутність політичної влади.
3. Механізм реалізації політичної влади. Ресурси політичної влади.
4. Легітимність та ефективність політичної влади. Криза легітимності.
5. Політичні режими: сутність, різновиди, критерії наукового аналізу.

Семинар 6.

Тема: Політична система суспільства. Політичні еліти. Політичне лідерство.

1. Поняття політичної системи, її структури та функції.
2. Форми державного правління та державного устрою.
3. Якісні характеристики еліти та їх типології.
4. Системи формування і зміни політичної еліти.
5. Специфіка політичної еліти сучасної України.
6. Типологія політичного лідерства. Класифікація М. Вебера.

Семинар 7.

Тема: Держава в політичній системі. Політична культура та ідеологія

1. Походження і сутність держави.
2. Форми (типи) держави. Елементи форми держави.
3. Структура політичної культури. Функції та рівні політичної культури.
4. Консерватизм і лібералізм як основні ідеологічні і політичні доктрини сучасності.
5. Концепції сучасної соціал-демократії.
6. Фашизм і неофашизм. Анархізм. Комунізм.

Семинар 8.

Тема: Вибори і виборчі системи.

1. Вибори та їх класифікація.
2. Основні функції виборів.
3. Типологія виборчих систем.
4. Виборча система України.

Семинар 9.

Тема: Світовий політичний процес.

1. Поняття і сутність міжнародної політики.
2. Функції міжнародної політики в сучасних умовах.
3. Україна в системі сучасних міжнародних політичних відносин.

4. Національні інтереси та національна безпека України.

Семинар 10.

Тема: Соціально-політичні конфлікти

1. Соціальний конфлікт: сутність, класифікація.
2. Закономірності перебігу соціального конфлікту.
3. Розвиток теорії соціального конфлікту.
4. Соціальні технології управління соціальними конфліктами.

Семинар 11.

Тема: Громадські об'єднання та рухи. Політичні партії та партійні системи.

1. Громадські організації і рухи в політичній системі.
2. Типологія рухів.
3. Поняття «політична партія». Еволюція партій.
4. Типологія партій
5. Різновиди партійних систем.

Завдання для самостійної роботи студентів:

II Теми есе:

1. Чи може знання соціології допомогти у повсякденному житті?
2. Яким чином вивчення соціології може допомогти мені у професійній діяльності?
3. Соціологія і влада.
4. Мобільний телефон з точки зору соціології.
5. Інтернет з точки зору соціології.
6. Структура суспільства як основа всіх соціальних процесів.
7. Зміни соціально-професійної структури і майбутнє.
8. Заходи соціальної політики для вирішення проблеми народжуваності в сучасному світі.
9. Як я розумію соціальну нерівність.
10. Соціальна мобільність моєї родини.
11. Відтворення соціального розшарування у родині.
12. Влада і мораль.
13. Політична влада і опозиція.
14. Типи і параметри легітимності політичної влади в Україні.
15. Основні ризики сучасної політичної влади в Україні.
16. Монархія: минуле і сучасність.
17. Порівняльний аналіз президентської та парламентської форм правління.
18. Політичні реформи, необхідні для успішного розвитку України.

III Теми рефератів:

1. Соціологія в системі суспільних наук.
2. Сутність і типологія соціологічних досліджень
3. Передумови виникнення соціології.
4. Еволюціоністська соціологія Г. Спенсера
5. К.Маркс і марксистська соціологія
6. Класифікація соціологічних законів.
7. Основні наукові підходи до розуміння сутності людини.
8. Основні соціологічні теорії поведінки людини
9. Соціальна мобільність: сутність, види параметри
10. Сучасні теорії соціалізації.
11. Сутність та етапи процесу соціалізації.
12. Характеристика основних концепцій соціальної структури суспільства.
13. Еволюція уявлень про суспільство.
14. Теорія суспільно-економічних формацій.

15. Концепції локальних цивілізацій.
16. Циклічна теорія П. Сорокіна.
17. Визначення сутності соціального конфлікту.
18. Форми і способи розв'язання соціальних конфліктів.
19. Загальне та особливе у поглядах Платона та Аристотеля на державу, владу, власність.
20. Порівняльний аналіз вчень Н.Макіавеллі та Ш. Монтеск'є про політику і державу.
21. Поняття суверенітету у концепції Ж.Бодена.
22. Проблеми відношень між особистістю і державою в політичних концепціях Т. Гоббса та Дж. Локка.
23. Значення концепцій природного права та суспільного договору для розвитку політичної теорії і практики.
24. Макс Вебер про політику як покликання і професію.
25. Основні ідеї марксистської концепції політики і політичних відносин.
26. Біхевіоризм як основний метод політичних досліджень американської політології ХХ ст.
27. Сучасна зарубіжна політологія: основні ідеї та напрями дослідження політики.
28. Концепція трансформації посткомуністичних суспільств З.Бжезінського.
29. Періодизація політичної історії та політичної думки в Україні.
30. Проблеми лідерства в сучасній Україні.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Поточний контроль рівня знань студентів передбачає перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль здійснюється за напрямами:

- контроль за систематичністю й активністю роботи на семінарських заняттях;
- контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді індивідуальних завдань.

На лекціях та семінарських заняттях застосовуються різноманітні методики активізації навчального процесу:

- проблемні лекції;
- робота в малих групах;
- семінари-дискусії;
- мозкові атаки;
- презентації;
- демонстрація науково-популярних фільмів.

Проміжний контроль рівня знань студентів здійснюється за результатами модульної контрольної роботи в тестовій формі.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється в кінці семестру у формі заліку.

При виведенні загальної оцінки студента береться до уваги результати поточного та проміжного контролю.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом із подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів:

5.3. Організація самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8	2	Конспект лекцій
2.	Підготовка до семінарських занять	22	22	Конспект відповідей

3.	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Виконані завдання м.к.р.
4.	Підготовка реферату	20	40	Реферат
5	Підготовка завдань для СРС	18	40	Конспект відповідей, ессе.
	Разом	72	108	

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89....65	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	64...50	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	49...30	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	29...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Критерії та норми оцінювання на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів («відмінно»)	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали («добре»)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали («задовільно»)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали («незадовільно»)	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал («початковий рівень»)	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів («низький рівень»)	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії та норми оцінювання самостійної роботи

Реферат	5 балів
Термінологічний словник	5 балів
Відповіді на завдання для самост. роб	5 балів

Критерії та норми оцінювання модульної роботи

Тестові завдання (40 завдань)	% вірних відповідей помножується на коефіцієнт 0,1
Усього	10 балів

VI. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Література:

1. Білоус В. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посібник. – К., 2002 р.
2. Вербець В. В. Соціологія: теоретичні та методичні аспекти: Методичний посібник для студентів гуманітарних університетів. – Рівне: РДГУ, 2005 р.
3. Герасимчук А., Палеха Ю., Шиян О. Соціологія: Навч. посібник. – К., 2002 р.
4. Джонсон А. Тлумачний словник з соціології. – Львів, 2003. – 387 с.
5. Соціологічна думка України: Навч. посібн. / ред. Захарченко М. та ін. – К., 1996 р.
6. Соціологія. Посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В.Городяненка. – К., 1999 р.
7. Соціологія: Короткий енциклопедичний словник / під ред. В.Воловича. – К., 1998 р.
8. Соціологія: Підручник / за заг. ред. проф. В.Андрущенка, проф. М.Горлача. – Харків: К., 1998 р.
9. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В.Городяненка. – К., 2003 р.
10. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: Навчальний словник-довідник / уклад. В.Піча, Ю.Піча, Н.Хома та ін. – К., Львів, 2002 р.
11. Політологія: Підручник. / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – 2-ге вид. випр. і доп. — К.: Видавничий центр „Академія”, 2003.
12. Шляхтун П.П. Політологія: Теорія та історія політичної науки. — К.: „Либідь”, 2002.
13. Юрій М.Ф. Політологія: Підручник. — К.: Дакор, 2004.
14. Мирончук В.Д., Храмов В.О. Основы политологии: Курс лекцій.-К.:МАУП, 2000 р.

Електронні ресурси:

1. Каталог електронних бібліотек <http://www.aonb.ru/iatp/guide/library.html>
2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Електронна бібліотека <http://elibrary.rsl.ru/>
4. Електронна бібліотека підручників <http://studentam.net/>
5. Європейська електронна бібліотека (Europeana) <http://www.europeana.eu/portal/>

VII. Зміни, внесені до робочої програми

Відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» (Протокол №1 від 30.08.2018) та «Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» (Протокол №3 від 31.10.2018) були внесені зміни до критерій оцінювання у робочій програмі «Основи соціології та політології» на 2018-2019 н.р.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

5.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним

	матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

5.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Реферат	5
Термінологічний словник	5
Відповіді на завдання для самостійної роботи	5

5.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь складає 5 балів (тестові завдання – 40 завдань – 0,1 бала за кожну відповідь). Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

5.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Затверджено на засіданні кафедри

_____ української і всесвітньої історії та культури _____

Протокол № « 8 » від 10 січня 2019 року

Завідувач кафедри В. Церковна
(підпис) доц. Церковна В.Г.
(прізвище, ініціали)